

REGIONKOMMITTÉN

Regionkommittén består av 329 ledamöter som företräder regionala och lokala myndigheter i EU:s 27 medlemsstater. Kommittén yttrar sig vid de samråd som är obligatoriska enligt fördragen, vid icke-obligatoriska samråd och på eget initiativ i sådana fall där den anser att det är lämpligt. Kommitténs ledamöter binds inte av några instruktioner. De ska i unionens allmänna intresse fullgöra sina skyldigheter under oavhängighet.

RÄTTSLIG GRUND

Artikel 13.4 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), artiklarna 300 och 305–307 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), flera rådsbeslut om utnämning av ledamöterna och suppleanterna i Regionkommittén, enligt medlemsstaternas förslag, för mandatperioden på fem år.

MÅL

Regionkommittén, som inrättades 1994 i samband med att Maastrichtfördraget trädde i kraft, är ett rådgivande organ som företräder de regionala och lokala myndigheterna i unionen. Den är talesman för dessa myndigheters intressen inför kommissionen och rådet, till vilka den avger yttranden. Ledamöterna kan vara till exempel chefer för regionala myndigheter, borgmästare eller valda eller icke-valda företrädare för regioner och städer i EU:s 27 medlemsstater.

I Regionkommitténs uppgiftsbeskrivning står det att den är en politisk församling som består av regionalt och lokalt valda representanter i den europeiska integrationens tjänst. Regionkommittén säkrar en institutionell representation för alla territorier, regioner, städer och kommuner i EU.

Dess uppgift är att involvera de regionala och lokala myndigheterna i den europeiska beslutsprocessen och därmed främja ett ökat deltagande av medborgarna.

För att bättre kunna leva upp till denna roll har Regionkommittén länge velat få rätt att vända sig till EU-domstolen om subsidiaritetsprincipen inte iakttas. Genom Lissabonfördragets ikraftträdande är detta nu möjligt, i enlighet med artikel 8 i protokoll nr 2 om tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Inom sammanhållningspolitiken koncentrerar sig Regionkommittén, genom sitt utskott för territoriell sammanhållningspolitik (COTER), på att utvärdera resultaten av förhandlingarna om partnerskapsavtal och operativa program och hur partnerskapsprincipen uppfylls vid planeringen av ESI-fonderna för perioden 2014–

2020, och granskar också kommissionens sammanhållningsrapporter. Andra frågor är rörlighet i geografiskt och demografiskt problematiska områden, och de två makroregionala strategierna för den adriatisk-joniska regionen (Eusair) och Alpregionen (Eusalp).

ORGANISATION

A. Sammansättning (artikel 305 i EUF-fördraget, rådets beslut (EU) 2019/852[1])

1. Antal platser och fördelningen av dessa mellan medlemsstaterna

I enlighet med bestämmelserna i [rådets beslut \(EU\) 2019/852](#) av den 21 maj 2019 består Regionkommittén av 329 ledamöter och lika många suppleanter, som är fördelade på följande sätt mellan medlemsstaterna:

- 24: Frankrike, Italien och Tyskland
- 21: Polen och Spanien
- 15: Rumänien
- 12: Belgien, Bulgarien, Grekland, Nederländerna, Portugal, Tjeckien, Sverige, Ungern och Österrike
- 9: Danmark, Finland, Irland, Kroatien, Litauen och Slovakien
- 7: Lettland, Estland och Slovenien
- 6: Cypern och Luxemburg
- 5: Malta

2. Utnämning

Ledamöterna utses för en period av fem år (artikel 305 i EUF-fördraget) av rådet som beslutar med enhällighet på förslag av varje medlemsstat. För perioden 26 januari 2019–25 januari 2025 gäller rådets [beslut \(EU\) 2019/2157](#) av den 10 december 2019 om utnämning av ledamöter och suppleanter i Regionkommittén. Den 20 januari 2020 antog rådet [beslut \(EU\) 2020/102](#), genom vilket rådet också utnämnde ledamöter och suppleanter för vilka man hade mottagit förslag från respektive medlemsstat efter den 20 december 2019. Ledamöternas mandat kan förnyas. De utnämnda ledamöterna ska ha valts till ett regionalt eller lokalt organ eller vara politiskt ansvariga inför en vald församling (artikel 300.3 i EUF-fördraget). När en ledamot eller suppleant lämnar sin plats i Regionkommittén vid slutet av sitt mandat (t. ex. vid slutet av det regionala eller lokala mandat som ligger till grund för att ledamoten har föreslagits) krävs det ett nytt beslut av rådet.

B. Struktur (artikel 306 i EUF-fördraget)

Regionkommittén ska bland sina ledamöter välja sin ordförande och sitt presidium för en period av två och ett halvt år. Kommittén ska anta sin arbetsordning och lägga fram den för rådet för godkännande (senast antagen den 31 januari 2014 på grundval av artikel 306 i EUF-fördraget). Arbetet i kommittén sker i sex specialutskott som utarbetar utkast till yttranden och resolutioner som sedan läggs fram för

kommitténs plenarförsamling för antagande. Som regel anordnar kommittén sex plenarsammanträden per år.

Plenarsammanträdena leds av kommitténs [ordförande](#) (artikel 306 i EUF-fördraget) och har som huvudsakligt syfte att anta yttranden, rapporter och resolutioner, anta kommitténs preliminära beräkning av inkomster och utgifter, anta kommitténs politiska program i början av varje mandatperiod, välja ordförande, förste vice ordförande och övriga presidiemedlemmar, inrätta politiska utskott inom institutionen samt anta och revidera kommitténs arbetsordning.

Av effektivitetsskäl delar Regionkommittén vissa av tjänsterna i sitt permanenta sekretariat i Bryssel med Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs sekretariat (se protokoll nr 6 om lokalisering av säten för Europeiska unionens institutioner och vissa av dess organ, byråer och enheter). Dessutom har parlamentets presidium ingått ett avtal med Regionkommittén, inom ramen för budgetförslaget 2014, för att gemensamt uppnå effektivitetsvinster vad gäller översättning. För att fullgöra sina uppgifter förfogade Regionkommittén (avsnitt 7 i EU:s budget) över en administrativ budget på cirka 96 miljoner euro för 2018.

BEFOGENHETER

A. Yttranden på begäran av andra institutioner

1. Obligatoriska samråd

I ett visst antal frågor måste Regionkommittén höras av rådet och kommissionen innan ett beslut fattas, nämligen följande:

- Utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor (artikel 165 i EUF-fördraget).
- Kultur (artikel 167 i EUF-fördraget).
- Folkhälsa (artikel 168 i EUF-fördraget).
- Transeuropeiska nät för transport-, telekommunikations- och energisektorerna (artikel 172 i EUF-fördraget).
- Ekonomisk och social sammanhållning (artiklarna 175, 177, 178 i EUF-fördraget).

2. Icke-obligatoriska samråd

Regionkommittén kan dessutom höras av kommissionen, rådet och Europaparlamentet i samtliga fall då dessa finner det lämpligt.

När Europaparlamentet, rådet eller kommissionen uppmanar Regionkommittén att avge ett yttrande (vid obligatoriska såväl som icke-obligatoriska samråd) kan de fastställa en tidsfrist för kommittén (minst en månad, i enlighet med artikel 307 i EUF-fördraget). Om Regionkommittén inte har avgett något yttrande vid utgången av denna tidsfrist har institutionerna rätt att fatta ett beslut utan något yttrande.

B. Yttrande på eget initiativ

1. När Europeiska ekonomiska och sociala kommittén hörs ska Regionkommittén underrättas om detta och får, om den anser att särskilda regionala intressen berörs, avge ett yttrande i saken.
2. Regionkommittén får generellt sett avge yttranden varje gång den anser det lämpligt. Regionkommitténs yttranden på eget initiativ har i huvudsak rört bland annat följande områden: små och medelstora företag, transeuropeiska nät, turism, strukturfonder, hälsa (narkotikabekämpning), industri, stadsplanering, utbildning och miljö.

C. Hänskjutande till Europeiska unionens domstol – domstolsprövning i efterhand
Kommittén kan även väcka talan vid domstolen för att tillvarata sina rättigheter ([artikel 263 i EUF-fördraget](#)). Med andra ord kan kommittén väcka talan vid domstolen om den anser att den inte har hörts när den borde ha blivit det eller om samrådsförfarandet inte har tillämpats på rätt sätt (talan mot akter (se faktablad [1.3.10](#))).

Denna rättighet att väcka talan i enlighet med [artikel 8 i protokollet \(nr 2\) om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, som utgör en bilaga till Lissabonfördraget](#), om samrådsförfarandet inte har tillämpats på rätt sätt innebär att kommittén kan begära att domstolen kontrollerar om en lagstiftningsakt som omfattas av kommitténs behörighetsområde är förenlig med subsidiaritetsprincipen.

EUROPAPARLAMENTETS ROLL

Enligt Europaparlamentets arbetsordning (bilaga VI, punkt XII) ansvarar utskottet för regional utveckling (REGI) för förbindelserna med Regionkommittén, organisationer för interregionalt samarbete och med lokala och regionala myndigheter.

Enligt [samarbetsavtalet mellan Europaparlamentet och Regionkommittén av den 5 februari 2014](#) har Regionkommittén följande uppgifter:

- Regionkommittén ska göra konsekvensbedömningar av förslag till EU-lagstiftning, vilka ska sändas till parlamentet i god tid innan ändringsförfarandet inleds. Dessa konsekvensbedömningar ska innehålla nationell, regional och lokal information om hur den rådande lagstiftningen fungerar, plus förslag till hur den föreslagna lagstiftningen kan förbättras.
- En ledamot från Regionkommittén ska bjudas in till alla relevanta sammanträden med parlamentets utskott. Denna föredragande eller talesperson presenterar Regionkommitténs yttranden. Parlamentets föredragande kan i sin tur delta i Regionkommitténs utskottssammanträden.
- Det allmänna lagstiftningsarbetet och arbetsplanen diskuteras två gånger om året av ordföranden för parlamentets utskottsordförandekonferens och motsvarande ordförande i Regionkommittén.

Sedan 2008 har REGI-utskottet och COTER årligen anordnat ett gemensamt sammanträde i samband med evenemanget "Open Days – Europeiska veckan för regioner och städer".

Udo Bux
02/2020

